

การประชุมพัฒนาแนวทางการประเมิน/คัดกรองสุขภาพผู้สูงอายุ และการจัดการข้อมูล ภายใต้แผนงานทันตสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุประเทศไทย ปี 2563

กลุ่มพัฒนาทันตสุขภาพวัยทำงานและผู้สูงอายุ จัดประชุมการพัฒนาแนวทางการประเมิน/คัดกรองสุขภาพผู้สูงอายุ และการจัดการข้อมูล ในวันที่ 2 มิถุนายน 2563 เพื่อพัฒนารูปแบบแนวทาง การประเมิน คัดกรองสุขภาพช่องปาก ผู้สูงอายุ และระบบการเชื่อมต่อนานข้อมูล โดยผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข ทพญ.ปิยะดา ประเสริฐสม เป็นประธานการประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้แทนมูลนิธิทันตนวัตกรรม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้แทนสถาบันทันตกรรม บุคลากรสำนักทันตสาธารณสุข และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 18 คน

จากการทบทวนประเด็นปัญหาสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุและปัจจัยเสี่ยง พบปัญหาสุขภาพช่องปากที่สำคัญ ดังนี้ (1) Tooth loss (2) Denture-related conditions (3) Coronal dental caries and root surface caries (4) Periodontal disease (5) Xerostomia (6) Oral precancer and oral cancer (7) Oral health – general health – and quality of life

การสูญเสียฟันและโรคฟันผุ/รากฟันผุ

ทพญ.พัชราวรรณ สุขุมาลินท์ กล่าวถึงตำแหน่งที่มักพบ ฟันผุในผู้สูงอายุคือรากฟัน โดยมีปัจจัยเสี่ยง ได้แก่ น้ำลายน้อย การทานยา การดูแลสุขภาพช่องปาก มีโรคเกี่ยวกับข้อมือ ปัญหาการกลืน อาหารที่ทานได้จำกัด เช่น อาหารเหลว มี น้ำตาลสูง **แนวทางการประเมินและการจัดการ** เช่น AAPD ≥ 6 ปี, ADA, CAMBRA, FGDP Thai caries risk assessment

สภาวะปากแห้ง/น้ำลายน้อย

ทพ.พงศธร จินตกานนท์ กล่าวถึงการประเมินภาวะ ปากแห้ง 'Self-Assessment' โดยแบบสอบถามเพื่อ ประเมินความเสี่ยงที่ผู้สูงอายุประเมินได้ด้วยตนเอง ²Professional Assessment โดยการซักประวัติ โรคประจำตัว รวมถึงการทานยา การตรวจในช่องปาก และการวัดปริมาณการไหลของน้ำลาย

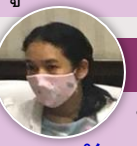
โรคปริทันต์

โรคทางระบบที่สัมพันธ์กับปัญหาสุขภาพช่องปาก: ประเด็นโรคเบาหวาน

ทพ.เพิ่มรัตน์ สรีระเทวิน กล่าวถึงปัจจัยเสี่ยงโรคปริทันต์ ได้แก่ การดูแลอนามัยช่องปากที่ไม่ดี และการมีเชื้อก่อโรค การสูบบุหรี่ ภาวะเบาหวานและความเครียด **การประเมินด้วยตนเอง** โดยหลักเกณฑ์อ้างอิงของสมาคมปริทันต์ แห่งชาติสหรัฐอเมริกา AAP และ **การประเมินระดับบุคลากร** โดยการ Periodontal screening and recording (PSR)

โรคทางระบบ

มีการทำแนวทางเรื่องภาวะเบาหวานและความดันโลหิตสูงในกลุ่มผู้สูงอายุโดยพิจารณาจากชนิดยาที่ผู้ป่วยได้รับเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลและความดันของผู้สูงอายุซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับสภาวะปริทันต์ของผู้ป่วยโดยตรง

รอยโรคในช่องปาก

ทพญ.นพวรรณ โปชนกุล กล่าวถึง **การคัดกรองรอยโรคก่อนมะเร็งและมะเร็งช่องปาก** ได้มีระบบแนวทางและเริ่มใช้กับพื้นที่ ผนวกกับการพัฒนา Application ที่นำไปใช้ทั้งภาค ประชาชนและระบบบริการ ประกอบด้วยกระบวนการ ประเด็นโรค ปัจจัยเสี่ยง ซึ่งผ่านการทบทวนให้ ความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ภายใต้ร่วมมือของราช วิทยาลัย โสต คอ นาสิกแพทย์แห่งประเทศไทย มูลนิธิทันตนวัตกรรมฯ และมหาวิทยาลัย 12 แห่ง

การประเมิน/คัดกรองสุขภาพ ช่องปาก ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน/ติดเตียง

ทพ.พลพฤกษ์ โสภารัตน์ กล่าวถึง การใช้ดัชนีคุณภาพชีวิตที่สัมพันธ์กับมิติสุขภาพช่องปาก เช่น GOHAI OHIP OIDP OHAT EAT-10 ฯ เป้าหมายต่อ**ภาคประชาชน**คือเกิดความตระหนักและ ดูแลตนเองได้ วางแผน Oral Care Plan **ภาคบริการ**ควรมีการ ร่วมวางแผนตามประเด็นเฉพาะโรค

การประเมิน ผลขอ: 1.คุณภาพชีวิต 2.สภาวะโรคในช่องปาก **ผลลัพธ์:** วางแผนการดูแล 1.รักษาทางทันตกรรม 2.ป้องกันทาง ทันตกรรมโดยทันตบุคลากร 3.การดูแลตัวเองประจำวัน

Next step: จัดทำรายละเอียดแนวทางการประเมิน/คัดกรองสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ โดยแบ่งตาม Disease - Oriented ให้ครอบคลุมปัญหาช่องปากผู้สูงอายุทั้ง 7 ประเด็น

